

بررسی قابلیت استنادپذیری ادله الکترونیکی در حقوق موضوعه ایران

مجید معانی منجیلی*، وحید زارعی شریف،

1395-5-3

در نظام‌های حقوقی، نحوه چگونگی استناد و پذیرش ادله‌های که در دعاوی حقوقی و جزایی پیش خواهد آمد یکی از چالش‌های مهم و اساسی جامعه امروزی محسوب می‌شود. در نظام ادله اثبات دعوا اکثریت مطلق کشورهای جهان پس از اقرار، دلایل کتبی یا نوشته از اهمیت غیر قابل انکاری برخوردار هستند. باتحوالاتی که در تجارت الکترونیک به وقوع پیوسته است، آنچه بیشتر به چشم می‌خورد آن است که هم اکنون در دادگاه‌ها قواعد عام راجع به نحوه استنادپذیری ادله الکترونیکی کدامند؟ امروزه "داده پیام" به عنوان یک سند، قابلیت استنادپذیری داشته و به طور محسوسی از گردش کاغذ و دلایل کاغذی کاسته است. هرچند که این فناوری قادر به حذف کامل گردش کاغذ نمی‌باشد، ولی دامنه آن را روز به روز کاهش خواهد داد و همچنین زیر ساخت‌های کلید عمومی که براساس امضای دیجیتالی و با استفاده از مراجع گواهی عمل می‌کنند، به یکی از مهمترین صور تصدیق هویت اشخاص مبدل گردیده است. امضای دیجیتال یا سایر فنون رمزنگاری ریاضی که زیر مجموعه‌های امضای الکترونیکی هستند چنین امری را ممکن می‌سازند. آنچه در بادی امر به نظر می‌رسد اینکه اقامه به دلایل الکترونیکی مطابق قواعد سنتی اثبات دعوی فاقد قابلیت استنادپذیری هستند. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که استنادپذیری به دلایل الکترونیکی در قالب سند یا امارات منعی نداشته، ولی می‌بایست آن را در قالب و فضای الکترونیکی بررسی و جست و جو نمود.

کلمات کلیدی : ادله الکترونیکی، تجارت الکترونیکی، فضای مجازی، دعاوی حقوقی

[Islamic Azad University, Rasht Branch - Thesis Database](#)

[دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رشت - سامانه بانک اطلاعات پایان نامه‌ها](#)